

1.5 Effecten van milieu-maatregelen

D66 stelt een verhoging (0,3 mrd euro) en verbreding naar groot-verbruikers (0,7 mrd euro) van de REB voor. Daarnaast worden de door het kabinet voorgenomen ombuigingen op de fiscale faciliteiten voor milieuvriendelijke investeringen, op de belastingkorting REB voor groen geproduceerde elektriciteit en energiezuinige apparaten en op de fiscale stimulering van schone en zuinige auto's teruggedraaid.

Noot 4 (zie blz. 63)

ChristenUnie

Voorstel aanpassing begroting 2003 – Toelichting

OZB handhaven, overdrachtsbelasting verlagen

Het kabinetsvoornemen om de OZB af te schaffen beperkt de beleidsruimte voor het lokale bestuur. Bovendien is het een beleidsarme maatregel: een tijdelijke traktatie voor woningbezitters, meer niet. Er valt geen positief effect op de woningmarkt te verwachten, omdat het alleen diegenen helpt die al een huis bezitten. Daarom stelt de ChristenUnie voor om de OZB te handhaven, en in plaats daarvan de overdrachtsbelasting voor woningen te halveren. Het huidige tarief van 6% drukt zwaar op de huizenprijs, zeker gelet op de sterke stijging die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden. Verlaging is rechtvaardig omdat het ook de lasten voor starters op de huizenmarkt verlicht, waaronder ook huurders die hun huidige woning van de corporatie willen kopen. Het bevordert de doorstroming op de woningmarkt waar momenteel stagnatie dreigt. Verlaging van de overdrachtsbelasting haalt een barrière weg voor mensen die dicht bij hun werk willen wonen en verlaagt daarmee het woon-werkverkeer. Dat heeft een positief effect op de files in het verkeer en voor het milieu.

¹ deze verhoging wordt overigens volledig gecompenseerd via de loon- en inkomsten-resp. omzet- en winstbelasting.

Geen pro-cyclisch beleid, wel verbetering EMU-saldo

De begrotingsdiscipline van het kabinet staat in het teken van boekhoudkunde en houdt te weinig rekening met maatschappelijke doelen. Bovendien werken de begrotingsafspraken pro-cyclisch: sterk bezuinigen in economisch magere jaren kan het dal verdiepen. In het aanpassingsvoorstel laat de ChristenUnie het EMU-tekort in 2003 en 2004 verder oplopen dan het kabinet om eerder ruimte te creëren voor extra lastenverlichting en uitgaven voor onderwijs, zorg en het openbaar vervoer. Dat werkt stimulerend voor de economie en schept ruimte om de achterstanden in publieke sectoren als onderwijs en zorg te verhelpen. Maar in 2005 en 2006 moet de schade weer worden ingehaald. Dat kan door de lasten op milieuvervuilende activiteiten op te voeren. Daarmee komen ook internationale milieufspraken, zoals het Kyoto Protocol, weer binnen bereik. Ex ante verbetert het EMU-saldo in de ChristenUnie-voorstellen in 2006 tot 1,4% BBP, het kabinet haalt slechts 1% BBP.

Spaarloon handhaven

Het spaarloon wordt gehandhaafd als het aan de ChristenUnie ligt. Een aparte levenslooptegeregeling of verlofknip is sympathiek, maar eigenlijk niet nodig: financiering van verlofuren is immers al een erkend bestedingsdoel van de spaarloonregeling. Vrijgeven van de spaarloon-tegoeden heeft bovendien waarschijnlijk niet het effect van een bestedingsimpuls dat het kabinet beoogt: mensen zullen het geld niet ineens uitgeven, maar omzetten in een ander spaartegoed. Tot slot heeft handhaving van het spaarloon een dempende werking op de loonontwikkeling: vakbonden zullen immers (terecht) compensatie eisen. De ChristenUnie stelt voor om van de werknemersspaarregelingen het minder populaire premiesparen en de winstdelingsregeling te schrappen als beperkte bezuinigingsmaatregel.

Belast vervuילend/ongezond gedrag, niet arbeid

Waar het kabinet voorstelt om fiscale stimuli voor milieuvriendelijk investeren en beleggen schrapt, wil de ChristenUnie de groenregelingen

juist handhaven. Waar het kabinet de lasten op arbeid en inkomen verzwaart (o.m. via de zorgpremies) probeert de ChristenUnie deze druk te beperken (handhaven SPAK en VLW) en de lasten te verschuiven naar activiteiten die schadelijk zijn voor mens en milieu. De kilometerheffing moet er vroeger of later komen om het verkeer op de volle Nederlandse wegen terug te dringen, de ecotax kan voor sommige sectoren worden verhoogd en bovendien naar energiebron worden gedifferentieerd¹, de milieuschade van vliegbewegingen en producten wordt in de prijs geïnternaliseerd. Tenslotte worden de accijnzen op alcohol en tabak verhoogd.

Voorstel aanpassing begroting 2003

	Strategisch Akkoord	Aanvullend Pakket	Begroting 2003	Voorstel Chr.Unie	
Uitgaven	- 1,1		-1,1	-1,3	
w.v. veiligheid	- 0,16		- 0,16	- 0,15	
w.v. zorg	- 0,71		- 0,71	- 0,85	
w.v. onderwijs	- 0,08		- 0,08	- 0,20	
w.v. diversen (o.a. openbaar vervoer)	- 0,15		- 0,15	- 0,12	
Ombuigingen	3,0	0,6	3,6	2,7	
w.v. Openbaar bestuur	0,81	0,43	1,24	1,16	excl recherl macht, kinderbeschg, gezinsvoogdij
w.v. Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt	0,93		0,93	0,28	handhaven reïntegratiebudget
w.v. Zorg	0,28		0,28	0,20	geneesmiddelenpakket
w.v. mobiliteit, ro, milieu&economie	0,15		0,15	0,24	wegenaanleg
w.v. Buitenland en Asiel	0,29		0,29	0,10	ivm stijging ODA
w.v. Overig	0,52	0,15	0,67	0,70	incl. geschrapte subsidie-regelingen
lastenverlichting	- 0,5	- 1,4	- 1,9	- 2,2	
w.v. arbeidskorting	- 0,25	- 0,34	- 0,59	- 15	beperkt ivm handhaven SPAK/VLM
w.v. levensloopregeling	- 0,2		- 0,2		integreren in spaarloon
w.v. verlaging alg. heffingskorting		- 0,6			
w.v. voorwaardelijke lastenverlichting		- 0,5	- 0,50		
w.v. loonkostensubsidie oudere werkn.				- 0,10	
w.v. verlaging overdrachtsbelasting				- 1,20	
w.v. compensatie REB				- 0,25	
lastenverzwaring	2,2	2,2	4,4	3,2	
w.v. afschaffen spaarloon	0,8		0,8	0,15	afschaffen premiesparen
w.v. Afschaffing SPAK	0,23		0,23		
w.v. Beperking fiscaal milieu&energiepakket	0,5		0,5	0,20	alleen wegleffect buitenland
w.v. Herstructurering lasten		0,55	0,55	1,96	zie kader «herstructurering lasten»
w.v. verkleining armoedeval		0,92	0,92	0,40	halvering premieverhoging
w.v. verhoging tarief 1e schijf		0,64			
w.v. tabaks- en alcoholaccijnzen				0,25	
w.v. verbreding REB				0,25	
w.v. kilometerheffing				0,0	invoering 2005
w.v. open ruimteheffing				0,0	invoering 2004
w.v. Landing and Take Off heffing				0,0	invoering 2004
w.v. product-milieuheffing				0,0	invoering 2004
w.v. overig	0,68	0,12	0,8		
Verbetering EMU-saldo (ex ante)			5,0	2,5	
			Kabinet	Chr.Unie	
Stand EMU-saldo ex ante			0,0%	0,6%	
Stand EMU-saldo (incl. uitverdieneffecten)			- 0,4%	ca. - 0,7%	

¹ Chr. Unie verwacht kleiner uitverdieneffect, o.m. vanwege kleiner gat tussen lastenverlichting en -verzwaring en overheidsuitgaven (1 mld vs 2,5 mld in kabinetsplannen).

Meerjarenraming

	2003	2004	2005	2006	
Uitgaven	- 1,3	- 1,6	- 2,4	- 3,1	
w.v. veiligheid	- 0,15	- 0,3	- 0,5	- 0,6	
w.v. zorg	- 0,85	- 0,8	- 1	- 1,2	
w.v. onderwijs	- 0,2	- 0,25	- 0,4	- 0,5	
w.v. infrastructuur	- 0,12	- 0,2	- 0,3	- 0,4	
w.v. ontwikkelingssamenwerking	0	0	- 0,2	- 0,4	
	2003	2004	2005	2006	
Ombuigingen	2,7	4,5	5,4	6,5	
<i>Openbaar bestuur</i>	<i>1,2</i>	<i>1,6</i>	<i>2,0</i>	<i>2,3</i>	
w.v. Gemeenten- en Provinciefonds	0,48	0,60	0,71	0,83	
w.v. Efficiency	0,26	0,41	0,56	0,71	
w.v. arbeidsvoorwaarden rijk	0,40	0,55	0,60	0,66	
w.v. premie-inning werknemersverz.	0,00	0,04	0,08	0,10	
w.v. griffierechten/leges	0,03	0,05	0,05	0,05	
<i>Subsidies</i>	<i>0,7</i>	<i>0,9</i>	<i>1,1</i>	<i>1,3</i>	
w.v. geschrapte subsidies	0,14	0,28	0,41	0,55	
w.v. Prijsbijstelling	0,43	0,44	0,43	0,44	
w.v. intertemporeel effect ESF	0,03	0,03	0,03	0,03	
w.v. generieke taakstelling	0,07	0,14	0,21	0,28	
w.v. geïntegreerd middelenbeheer	0,03	0,03	0,03	0,03	
<i>Infrastructuur</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	
<i>Sociale zekerheid</i>	<i>0,3</i>	<i>1,4</i>	<i>1,4</i>	<i>1,9</i>	
w.v. WAO	0,10	0,25	0,45	0,65	
w.v. handhaving	0,01	0,04	0,10	0,15	
w.v. bijstand agv inning alimentatie werkgever	0,00	0,05	0,09	0,19	
w.v. decentraliseren uitvoering bijstand	0,00	0,15	0,20	0,25	
w.v. sollicitatieplicht 57,5+	0,08	0,10	0,15	0,15	
w.v. tegemoetkoming studiekosten	0,00	0,50	0,10	0,10	
w.v. anticumulatie houden handdrukken	0,00	0,02	0,03	0,05	
w.v. beperking vervolguiteringen	0,07	0,15	0,15	0,15	
w.v. feitelijk arbeidsverleden vs fictief	0,00	0,02	0,03	0,05	
w.v. woonlandbeginsel AKW	0,02	0,02	0,02	0,02	
<i>Zorg</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,4</i>	<i>0,5</i>	
w.v. eigen risico	0,00	0,00	0,15	0,15	
w.v. geneesmiddelen	0,20	0,20	0,20	0,20	pakket iets minder gestript dan kabinet
w.v. efficiency	0,00	0,00	0,05	0,10	
<i>Asiel</i>	<i>0,1</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,3</i>	
w.v. kosten asielopvang	0,10	0,15	0,20	0,25	gekoppeld aan opvang in de regio

	2003	2004	2005	2006
Lastenverlichting	- 2,2	- 3,0	- 9,2	- 9,9
<i>Inkomen en arbeid</i>	<i>- 0,90</i>	<i>- 1,65</i>	<i>- 7,75</i>	<i>- 8,35</i>
w.v. koopkrachtreparatie Zorgstelsel	0,00	0,00	- 5,05	- 5,05
w.v. invoering arbeidskorting	- 0,15	- 0,35	- 0,50	- 0,70
w.v. lastenverlichting werkgevers	0,00	- 0,25	- 0,40	- 0,55
w.v. loonkostensubsidie oudere werknemers	- 0,10	- 0,20	- 0,35	- 0,45
w.v. voorwaardelijke lastenverlichting	- 0,50	- 0,50	- 0,50	- 0,50
w.v. compensatie energieheffing gezinnen	- 0,15	- 0,35	- 0,50	- 0,65
w.v. beperken eigen woningforfait	0,00	0,00	- 0,45	- 0,45
<i>Vermogen en winst</i>	<i>- 1,30</i>	<i>- 1,35</i>	<i>- 1,45</i>	<i>- 1,55</i>
w.v. verlaging overdrachtsbelasting	- 1,20	- 1,20	- 1,20	- 1,20
w.v. compensatie	- 0,10	- 0,15	- 0,25	- 0,35

in plaats van afschaffen OZB

	2003	2004	2005	2006
Lastenverzwaring	3,2	4,5	12,2	12,9
<i>Milieu</i>	<i>0,45</i>	<i>1,30</i>	<i>2,60</i>	<i>3,15</i>
w.v. netto opbrengst kilometerheffing	0,00	0,00	0,75	0,90
w.v. fiscaal voordeel leaseauto's	0,00	0,10	0,10	0,10
w.v. kilometervignet buitenlandse auto's	0,00	0,10	0,10	0,10
w.v. Landing and Take Off-heffing	0,00	0,25	0,40	0,45
w.v. productiemilieuheffing	0,00	0,10	0,20	0,25
w.v. open ruimteheffing	0,00	0,05	0,10	0,15
w.v. weglekken REB-vrijstelling buitenland	0,20	0,20	0,20	0,20
w.v. verbreding/verhoging REB	0,25	0,50	0,75	1,00
<i>Inkomen, arbeid, vermogen</i>	<i>2,11</i>	<i>2,41</i>	<i>8,56</i>	<i>8,56</i>
w.v. invoering Zorgstelsel	0,00	0,00	5,40	5,40
w.v. aftopping hypotheekrenteaftrek	0,00	0,00	0,45	0,45
w.v. ingrijpen spaarloon/premiesparen	0,15	0,15	0,15	0,15
w.v. afschaffen basisaftrek lijfrente	0,00	0,30	0,30	0,30
w.v. afschaffen Zalmsnip	0,00	0,00	0,30	0,30
w.v. herstructurering lasten	1,96	1,96	1,96	1,96
<i>Zorgpremies</i>	<i>0,40</i>	<i>0,40</i>	<i>0,40</i>	<i>0,40</i>
<i>Tabaks- en alcoholaccijnzen</i>	<i>0,25</i>	<i>0,40</i>	<i>0,60</i>	<i>0,75</i>
Verbetering EMU-saldo (ex ante)	2,4	4,5	6,0	6,3
effect EMU-saldo	0,5%	1,0%	1,3%	1,4%
EMU-saldo zonder beleid	- 1,1%	- 0,8%	- 0,4%	0,1%
uitkomst EMU-saldo Chr. Unie	- 0,6%	0,2%	0,9%	1,5%

Herstructurering lasten	1,96	vrijstelling luchtvaartuigen	0,16
Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	0,30	Tariefdifferentiatie tractoren en	
Speur- en ontwikkelingsaftrek	0,35	mobiele werktuigen	0,13
Filmaftrek	0,02	Teruggaaf taxi's	0,02
doorschuiving aanmerkelijk belang		Vrijstelling motorrijtuigen ouder dan	
winst bij fusie		25 jaar	0,07
aftrek vermindering kinderopvang	0,04	vrijstelling taxi's	0,01
Feestdagenregeling	0,13	Verlaagde grondslag hybride	
aftrek afkoopsommen	0,00	bestelauto's	0,02
echtscheidingsuitkeringen			
verlaagd tarief omzetbelasting horeca	0,50		
verlaagd tarief omzetbelasting			
kermissen, attractieparken	0,06		
raffinaderijvrijstelling	0,01		